

Scris de PetruRomasan pe 29 noiembrie 2021, 11:19

Ucraina: un nod geopolitic redutabil

În nord-estul României (și al Basarabiei românești), în Ucraina se întâmplă lucruri din ce în ce mai grave, care merită să fie urmărite îndeaproape. Actorul de stand-up comedy care joacă în prezent rolul real de președinte al Ucrainei, Volodimir Zelenski, a anunțat cu toată seriozitatea că a deșchis o lovitură de stat care era pregătită pentru 1-2 decembrie, lovitură de stat în care ar fi fost implicați fostul patron al antrenorului Mircea Lucescu și al clubului Șahțior Donetk, miliardarul Rinat Ahmetov (15 miliarde de dolari, după Forbes – carbune, siderurgie, fotbal etc.), Rusia și, bineînțeles, Vladimir Putin. Dmitri Peskov, purtătorul de cuvânt al Kremlinului, a negat orice amestec al Rusiei într-o asemenea aventură.

Ucraina e azi un stat esuat (un stat care produce instabilitate în regiune), în dezarticulare accelerată. Criza de autoritate, războiul civil din estul Ucrainei, criza economică, trupele „nazi”, multiplele interese externe, americane și europene, creează un cocteil exploziv. Ucraina se apropie de implozie chiar în lipsa unui război fatal cu Rusia. De altfel, Rusia are tot interesul să nu se implice direct în butoiul cu pulbere ucrainean. Ucraina este un stat confecționat artificial, succesor al unei părți din Uniunea Sovietică, născut în 1991 prin semnăturile președintilor „revolutionari” de atunci ai Rusiei (Boris Eltin), Ucrainei și Belarusului. Probabil că mai mult de jumătate din teritoriul nu-i aparținea Ucrainei în 1922, ci a fost luat prin răpt de fosta Uniune Sovietică după război de la Polonia, România, Cehoslovacia și Ungaria. În plus, după 1991, mari regiuni rusofone sau rusofile au răsărit în componența Ucrainei, creată politico-administrativ de Stalin și apoi de Hrușciov.

Dar cel mai destabilizator a fost sprijinul interesat al SUA, al Germaniei și al Poloniei începând cu „revoluția portocalie” din 2004, revoluție care l-a adus la putere pe prooccidentalul Viktor Iușcenko în ianuarie 2005. Ucraina a devenit treptat, mai ales după 2014, un teren de joc războinic între SUA, NATO și Rusia la frontierele Rusiei, la câteva sute de kilometri de Moscova. Situație intolerabilă pentru Rusia și doar aparent avantajoasă pentru SUA și NATO. Pentru că, la fiecare cam 100 de ani, Rusia a câștigat un mare război împotriva Europei Occidentale. E cazul războaielor cu Napoleon și Hitler. De fapt, invers, e vorba de războiul lui Napoleon, la începutul secolului al XIX-lea, și apoi de războiul lui Hitler, din anii '40 ai secolului XX, împotriva Rusiei. Rusia nu a atacat Europa, a câștigat războaiele din poziție defensivă, de apărare. Situația pare să se repete în mod straniu după alți aproape 100 de ani, cu SUA și NATO, care reprezintă

practic tot Occidentul, coalizat impotriva Rusiei. De ce ? Ce-i mana in lupta ? SUA si aliatii sai occidentali nu pot digera faptul ca Rusia inseamna un teritoriu atat de vast, cu cele mai mari resurse naturale de pe glob. Desi Uniunea Sovietica a disparut in 1991, Rusia continua sa fie cel mai intins imperiu intre granitele sale. Un imperiu care, inevitabil, se loveste de interesele SUA, hegemon in declin.

Desi armatele occidentale controleaza Ucraina si patruleaza agresiv in Marea Neagra (dincolo de limitele tratatului de la Montreux), Rusia are, la fel ca in ultimele trei secole, toate capacitatile de a se apara. Si chiar de a contraataca teribil, asa cum a mai facut-o, ajungand la Paris si la Berlin. SUA e aparata natural de doua oceane si e foarte departe, dar Europa Occidentala e mult mai expusa colosalei armate rusesti. Lucru pe care se si bazeaza hegemonul american in incercarea de a-si pastra Europa aproape, in ograda sa, sub protectorat militar si economic.

Istoria Ucrainei e una cu adevarat tragica. Statul ucrainean „independent” nu a existat, fantomatic, decat din 1917 pana in 1922, cand a fost integrat Uniunii Sovietice. in 1932-1933, Stalin a provocat o mare foamete (Holodomor) in Ucraina. Au fost 5 milioane de morti. A venit apoi razboiul, in care o parte dintre ucrainenii au luptat alaturi de Hitler, iar o alta parte alaturi de Stalin. Pierderile de populatie ale Ucrainei din timpul celui de-al doilea razboi mondial au fost estimate intre 5 si 8 milioane, dintre care o jumatate de milion de evrei ucisi de germani cu ajutorul unor colaboratori locali. Dupa razboi, la fel ca in Romania (rezistenta din munti impotriva comunismului), ucrainenii fosti aliati ai nemtilor au dus un razboi de gherila pana in 1950. De la sfarsitul secolului al XIX-lea si de-a lungul intregului secol XX s-au constituit in Canada si in SUA doua mari comunitati ucrainene care intervin inevitabil in politica Washingtonului si a NATO.

in 2016 traiau in Canada 1 359 655 de ucrainenii, cei mai multi nascuti in Canada. E al treilea cel mai mare grup etnic ucrainean dupa cele din Ucraina si Rusia. Exista si un dialect canadian-ucrainean. Primul val de imigratie a fost cel din 1891-1914. Al doilea val dateaza din 1923-1931. Al treilea, cel de dupa razboi, a venit intre 1945 si 1952. Exista si un al patrulea val, dupa caderea comunismului (incepand cu 1991). Ucrainenii americani au fost recenzati in 2019 : erau 1 009 874. Principalele valuri de imigratie sunt cam aceleasi cu cele canadiene. Ivan Bohdan este primul ucrainean ajuns in America in 1607. Cel mai mare val de ucrainenii instalati in SUA a fost cel de la inceputul anilor '90, evrei si protestanti mai ales.

Nu e nevoie neaparat de un mare razboi in Ucraina si la Marea Neagra pentru ca Ucraina sa se destrame. Pana la urma, intr-un fel sau altul, regiunile estice rusofone, Donbasul si litoralul sudic, cu Mariupolul si, probabil, Odesa, se vor intoarce la Rusia (**Malorossiya**, „Mica Rusie” din timpul imperiului). De-a lungul ultimilor 300 de ani, Imperiul Rus, Uniunea Sovietica nu au pierdut teritorii. Dimpotriva, si-au tot adaugat. Asa a fost transformata si Basarabia in gubernie la 1812. Numai in regiunea Odesa traiesc si astazi peste 120 000 de romani. Rusia va fi foarte interesata sa le faca partase la reimpartirea Ucrainei pe Polonia (partea vestica a Ucrainei), Romania (cu regiunile romanesti inca locuite de romani) si, probabil, pe Ungaria si Slovacia. Atunci se va putea intoarce la Romania si Basarabia, vechi pamant romanesc. Ucraina s-a opus chiar mai vehement decat Rusia la reunificarea Basarabiei cu Romania. Ofensiva SUA si NATO din Ucraina si din Marea Neagra s-ar putea, in final, sa foloseasca Romaniei si Poloniei, cei mai importanti aliati din estul Europei.

Dupa datele oficiale, in Ucraina ar trai 409 608 romani (declarati moldovenii si romani). Dupa alte statistici, neoficiale, in Ucraina s-ar afla peste 600 000 de romani care inca vorbesc limba

noastra. Ucraina detine arbitrar : nordul Bucovinei istorice, patru cincimi din Maramuresul istoric (tinuturile Apsei de Sus si de Jos, Barjavei, Izvoarele Tisei), Bugeacul (Ismail, Cetatea Alba), Insula Serpilor. Cele mai mari comunitati de romani sunt in regiunile Cernauti (in orasul Cernauti si-a facut studiile Mihai Eminescu cu Aron Pumnul), Odesa si Transcarpatia (Maramuresul istoric).

Acordul tehnico-militar intre Romania si Ucraina privind comertul cu armament si asistenta, semnat de generalul, ministru al Apararii, Nicolae Ciuca si de ministrul Apararii ucrainean, Andrii Taran, la 5 septembrie 2020, la fel ca tratatul cu Ucraina din 1997, „negociat” si parafat de Adrian Severin, Emil Constantinescu si Petre Roman, a fost in interesul partenerilor nostri NATO si UE, si contra intereselor fundamentale ale Romaniei. Aceste tratate si acorduri pot fi oricand denuntate. in realitate, nu exista date limita, iar tradarea nu se prescrie. Politicienii nostri recenti satisfac toate cererile marilor puteri cu o totala supusenie, fara sa negocieze vreodata ceva pentru tara lor. Sa-i banuim si de vanzare de tara ?

Romanii nu au de ce sa iubeasca Rusia. Teritoriile pierdute dupa cel de-al doilea razboi mondial si care azi se afla in componenta Ucrainei, la fel ca Basarabia, ne-au fost rapite de Stalin, de sovietici. La fel ca tezaurul, pe care, daca ar fi avut onoare, l-ar fi restituit deja integral. Aceste obstacole – tezaurul, Basarabia, teritoriile romanesti integrate in Ucraina postsovietica – le pun azi mari probleme eventualilor simpatizanti romani ai Rusiei, crestini ortodocsi sau nu. Pana azi, la capitolul Romania, marea diplomatie rusa nu si-a dat masura. in ceea ce priveste Basarabia, Vladimir Putin, Serghei Lavrov si diplomatia rusa ar avea de castigat daca l-ar reciti pe Aleksandr Soljenitin, altfel maestrul lor pe drept multstimat.

E limpede insa ca, din cauza foarte accidentatei istorii a Ucrainei din secolul XX si a marilor comunitati de ucraineni din SUA si din Canada, Rusiei ii va fi foarte greu sa „desfaca” reductibilul nod geopolitic Ucraina.

Petru Romosan

ADRESA: <http://crct.ro/nyMM>